

людиною, треба зробити все можливе, щоб запобігти потягу до самознищення через аномію, егоцентризм, гордість, лукавство, лицемір'я. Адже зло настільки розповсюдилося, що йому немає меж, тому це питання має бути розв'язане належним чином шляхом відповідних превентивних заходів. Екзистенційно/метафізично психоаналітичний характер сучасної людини вивчити надзвичайно складно, тож слід максимально серйозно поставитися до цілей профілактики й боротьби з суїцидальними настроями.

**УДК 342;351.74**

**Литвин Вікторія Вікторівна**,  
старший науковий співробітник наукової  
лабораторії з проблем превентивної діяльності  
та запобігання корупції навчально-наукового  
інституту № 3 Національної академії  
внутрішніх справ, кандидат юридичних наук  
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-2029-0346>

### **НОРМАТИВНО-ПРАВОВА БАЗА ПСИХОЛОГІЧНОЇ ТА МЕДИЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ ПЕРСОНАЛУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ**

Третій рік поліцейські працюють в екстремальних із загрозою для життя й здоров'я обставинах пов'язаних з ліквідацією наслідків авіаударів, пошуком диверсійно-розвідувальних груп, деблокування людей із завалів, несення служби на блокпостах, стримування збройної агресії, ліквідації надзвичайних ситуацій. Деякі з них потребують невідкладної медичної та медико-психологічної реабілітації. Для забезпечення їх кваліфікованою допомогою варто розглянути законодавчу базу, що визначає алгоритм та порядок направлення поліцейського на реабілітацію.

*Таблиця 1*

<b>Чинна законодавча база реабілітації поліцейських</b>		
<b>№</b>	<b>НПА</b>	<b>Зміст</b>
1.	<i>ЗУ «Основи законодавства України про охорону здоров'я»</i>	визначає: обов'язковість проходження медичних оглядів; проведення військово-лікарської експертизи; надання реабілітаційної допомоги та профілактики [1]
2.	<i>ЗУ «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей»</i>	визначає законне право військовослужбовців та осіб, які до них прирівнюються, на медичну допомогу в т.ч. медико-психологічну реабілітацію [2]
3.	<i>Кодекс цивільного захисту України</i>	пропонує визначення «медико-психологічна реабілітація»; встановлює ключові аспекти медичного захисту [3]

4.	<i>Порядок забезпечення санаторно-курортними путівками до санаторно-курортних закладів військовослужбовців, ветеранів війни, ветеранів військової служби, органів внутрішніх справ та деяких інших категорій осіб і членів їх сімей, затверджений постановою КМУ від 27 квітня 2011 року № 446</i>	визначає порядок направлення правоохоронців, а також їх родин до санаторно-курортних закладів МВС відповідно до отриманих путівок [4]
5.	<i>Положення про Міністерство внутрішніх справ України, затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 28 жовтня 2015 р. № 878</i>	встановлює, що МВС має розробляти та організувати заходи лікувального, оздоровчого та реабілітаційного характеру для персоналу [5]
6.	<i>Деякі питання надання психологічної допомоги ветеранам війни, членам їх сімей та деяким іншим категоріям осіб Постанова КМУ від 29.11.2022 р. № 1338</i>	містить механізм направлення на психологічну реабілітацію осіб, які приймати участь у відсічі збройної агресії на Україну, а також їх сімей [6]
7.	<i>Порядок направлення осіб із складових сил оборони та сил безпеки, постраждалих у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України, на лікування за кордон, затверджений постановою КМУ від 05 квітня 2022 р. № 411</i>	містить порядок направлення на реабілітацію правоохоронців за кордон у визначені медико-санітарні центри в разі відсутності можливості надання кваліфікованої допомоги на території країни [7]
8.	<i>Порядок пільгового реабілітаційного, санаторно-курортного лікування, оздоровлення та відпочинку в медичних реабілітаційних центрах, санаторіях, будинках відпочинку, пансіонатах та оздоровчих закладах Міністерства внутрішніх справ України поліцейських, деяких інших категорій осіб та членів їх сімей, затверджений наказом МВС від 14.12.2015 № 1568</i>	містить порядок організації пільгової та безкоштовної медико-психологічної реабілітації постраждалих поліцейських (та їх сімей) в разі участі в антитерористичних операціях та стримуванні збройної агресії тощо [8]

З огляду на вище описане, слід навести алгоритм направлення поліцейських на отримання медико-психологічної допомоги:

1. Керівник управління визначає перелік осіб, які потребують такої реабілітації.

2. Кадровий підрозділ готує направлення та видає поліцейському.

3. Поліцейський з кадровим направленням звертається до територіального медичного об'днання Міністерства внутрішніх справ України в місті чи області з метою підготовки відповідних документів.

4. В разі позитивного вирішення запиту поліцейського, правильним чином оформленні документи направляють в Департамент охорони здоров'я МВС.

5. Документально оформлене рішення про направлення поліцейського в реабілітаційний заклад надсилається до територіального медичного об'днання Міністерства внутрішніх справ України.

6. Кадровий апарат координує доставку поліцейського до відповідного медичного закладу.

7. По прибуттю лікар ознайомлюється з направленням, оглядає поліцейського та призначає відповідне лікування.

8. По завершенню лікування поліцейський оформлює відповідні документи та повертається на службу з поданням документів до територіального медичного об'днання.

Як висновок, варто сказати, що поліцейські та члени їх сімей мають законне право на отримання безоплатної медичної та психологічної реабілітації як в межах країни, так і за кордоном. За умови оформлення відповідних документів з дотриманням описаних в законах вимог, поліцейські мають право на медикаментозне, психологічне, фізіотерапевтичне, курортно-санаторне лікування.

#### *Список використаних джерел*

1. Основи законодавства України про охорону здоров'я: Закон України від 19.11.1992 № 2801-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2801-12#Text>.

2. Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей: Закон України від 20.12.1991 № 2011-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2011-12#Text>.

3. Кодекс цивільного захисту України: Закон України від 02.10.2012 № 5403-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5403-17#Text>.

4. Про затвердження Порядку забезпечення санаторно-курортними путівками до санаторно-курортних закладів військовослужбовців, ветеранів війни, ветеранів військової служби, органів внутрішніх справ та деяких інших категорій осіб і членів їх сімей: Постанова КМУ від 27.04.2011 № 446. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/446-2011-%D0%BF#Text>.

5. Про затвердження Положення про Міністерство внутрішніх справ України: Постанова КМУ від 28.10.2015 № 878. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/878-2015-%D0%BF#Text>.

6. Деякі питання надання психологічної допомоги ветеранам війни, членам їх сімей та деяким іншим категоріям осіб Постанова КМУ від 29.11.2022 № 1338. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1338-2022-%D0%BF#Text>.

7. Про забезпечення організації направлення осіб із складових сил оборони та сил безпеки, постраждалих у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України, на лікування за кордон: Постанова КМУ від 05.04.2022 № 411. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npras/pro-zabezpechennya-organizaciyi-napravlennya-osib-iz-skladovih-sil-oboroni-ta-sil-bezpeki-postrazhdalih-u-411>.

8. Про затвердження Порядку пільгового реабілітаційного, санаторно-курортного лікування, оздоровлення та відпочинку в медичних реабілітаційних центрах, санаторіях, будинках відпочинку, пансіонатах та оздоровчих закладах Міністерства внутрішніх справ України поліцейських, деяких інших категорій осіб та членів їх сімей: Наказ МВС від 14.12.2015 № 1568. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/RE28157>.

## УДК 159.96

*Мітченко Катерина Вікторівна,*

старший викладач кафедри гуманітарних дисциплін та психології поліцейської діяльності Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ, аспірантка кафедри психології Криворізького державного педагогічного університету, психолог та супервізор СП «Разом»

ORCID: <https://orcid.org/00000-0003-0609-3423>

### **ЕМОЦІЙНЕ ВИГОРАННЯ ПСИХОЛОГІВ СЕКТОРУ БЕЗПЕКИ ТА ОБОРОНИ**

Робота практичного психолога сектору безпеки та оборони України завжди пов'язана з постійними психоемоційними перенавантаженнями, адже фахівець виконує свої посадові обов'язки безпосередньо в умовах, які часто називають особливими через специфічних характер несення служби самих фахівців та осіб над якими здійснюють супровід. В Босько зазначає, що психологи секторів Міністерства внутрішніх справ (екстремальні психологи, як відмічає автор) – це особлива професійна спільнота психологів – професіоналів, ефективність роботи яких потребує справжньої самовіддачі, і відповідно впливає на поведінку і особистість самого психолога, може